

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Kfv.IV.35.429/2020/6. szám

A tanács tagjai: Dr. Balogh Zsolt, a tanács elnöke, Dr. Horváth Tamás előadó bíró, Dr. Varga Zs. András bíró

A felperes: felperes
(...)

A felperes képviselője: Dr. Németh Tímea Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Németh Tímea ügyvéd,
(....)

II. rendű alperes: Agrárminiszter
(...)

A II. rendű alperes képviselője: Vigh és Horváth Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Horváth Ákos Miklós ügyvéd
(....)

A per tárgya: mezőgazdasági termelői csoportként támogatásra való jogosultság megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a II. rendű alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: a Pécsi Törvényszék 3.K.700.032/2020/12. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Pécsi Törvényszék 3.K.700.032/2020/12. számú ítéletét hatályában fenntartja;
- kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 63.500 (hatvanháromezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget;
- megállapítja, hogy a 70.000 (hetvenezer) forint feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A ... (a továbbiakban: felperest) 2015. április 9-én jegyezték be a cégjegyzékbe. A felperesnek jogelődje nincs, jogutódlással sem volt érintett. A Földművelésügyi Minisztérium a 2016. február 22. napján kelt ApF/107/2016. iktatószámú határozatával a felperes elismerés iránti kérelmét elfogadta, és szántóföldi növénytermesztés termékcsoportban határozatlan időre, visszavonásig termelői csoportként elismerte. A felperestől elkülönült, önálló jogi személy, a ... termelői csoportra vonatkozó minősítését 2015. április 13. napján kelt határozatával a Földművelésügyi Minisztérium visszavonta.
- [2] A felperes 2017. június 6. napján a vidékfejlesztési program keretében az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott „termelői csoportok és szervezetek létrehozása” elnevezésű, VP3-9.1.1-17. azonosítószámú felhívásra támogatási kérelmet nyújtott be 400.000 euró támogatási összeg tekintetében. A Vidékfejlesztési Program Irányító Hatóság (IH) 2018. február 12. napján a 814/6525/24/4/2017. iktatószámú értesítéssel tájékoztatta a felperest arról, hogy támogatási kérelme nem felel meg a felhívásban meghatározott jogosultsági szempontoknak, miután a felperes, mint támogatást igénylő termelői csoport tagjainak 93,33 %-a korábban más termelői csoport tagja is volt. A támogatást igénylő felperes 30 tagja közül 28 tag a ... termelői csoportnak volt korábban a tagja gabona termékcsoportban.
- [3] Az IH arra hivatkozott, hogy a pályázati felhívás 4.2. fejezetének f) pontja alapján nem ítélt meg támogatás azon támogatást igénylő részére, amely olyan átalakulással, egyesüléssel, szétválással létrejövő termelői csoport, amely esetében a jogelőd és jogutód termelői csoport tagjainak legalább 90 %-a azonos. A fentiek alapján az IH 2014-2020. programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI.5.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 60. §-a alapján a támogatási kérelmet elutasította.
- [4] A felperes kifogással élt a döntéssel szemben, amelyben arra hivatkozott, hogy teljesen új jogi személyként nem átalakulással, egyesüléssel, illetve szétválással jött létre. Az elsőfokú határozatban hivatkozott ... jelenleg is működő önálló jogi személy, ami sem átalakulással, sem egyesüléssel, sem szétválással nem jogelődje a felperesnek, továbbá a felperes elismerésekor és támogatási kérelmének előterjesztésekor a ... már nem is volt elismert termelői csoport.
- [5] A kifogás folytán eljáró másodfokú hatóság a 2019. július 17. napján kelt AVJF/120/2019. iktatószámú határozatával a kifogást a Kormányrendelet 155/A. §-a, illetve 153. § (4) bekezdés b) pontja alapján elutasította.
- [6] A felperes keresettel támadta a II. r. alperes határozatát, kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy a felhívás 4.2. pont f) pont rendelkezései nem vonatkoznak a felperesre, és a felperes beletartozik a támogatásban részesíthetők körébe. Jogszabálysértésként arra hivatkozott,

hogy a keresettel támadott döntés hatósági ügynek minősül, miután az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 7. § (2) bekezdésére figyelemmel a hatóság a felperesi jogokról döntött, erre tekintettel a döntés határozatnak minősül, mellyel szemben az Ákr. 114. § (1) bekezdése alapján közigazgatási per indítható. Mindezek alapján a jogvita az alperes és a felperes között a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 4. § (1) bekezdése alapján közigazgatási jogvitának minősül. Sérelmezte, hogy a hatóság elmulasztotta a tényállás tisztázását, a döntés indokolása érthetetlen, és a felhívás 4.2. pont f) alpontjának a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvénynek (a továbbiakban: Ptk.), valamint az Ákr.-nek a szabályait megsértve járt el a hatóság, amikor a felperes kérelmét elutasította.

- [7] A II. rendű alperes (a továbbiakban: alperes, az I. rendű alperes jelen felülvizsgálat tárgyát képező perből elbocsátásra került) a védiratban a keresetlevél visszautasítását indítványozta a Kp. 48. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozással, miután álláspontja szerint a jogvita nem minősül közigazgatási jogvitának, az alapjául szolgáló jogviszony pedig nem hatósági ügy.
- [8] A bíróság az 1.K.27.675/2019/12. szám alatti végzésével a keresetlevelet visszautasította. A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék a 2.Kpkf.671.625/2019/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezte, a keresetlevél visszautasítását a Kp. 48. § (1) bekezdés b) pontja alapján mellőzte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára utasította azzal, hogy a Kp. 48. § (1) bekezdés d) pontja szerinti közigazgatási perakadályt kell vizsgálni a megismételt eljárásban.

A kereseti kérelem és az alperes védirata

- [9] A megismételt eljárásban a felperes a támogatásban való részesülés elismerése iránti igényét fenntartotta.
- [10] Az alperes érdemi védekezést tartalmazó védiratában arra hivatkozott, hogy a 81/2004. (V.4.) FVM rendelet tartalmazta a termelői csoportként való elismerés szabályait. Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK rendelet 35. cikke alapján ezen időszakban is csak olyan termelői csoportok részesülhettek támogatásban, amelyeket a tagállam hatáskörrel rendelkező hatósága legkésőbb 2013. december 31-ig elismert.

A felülvizsgálattal érintett jogerős ítélet

- [11] A Pécsi Törvényszék 3.K.700.032/2020/12. számú, 2020. június 18-án kelt ítélete szerint a kereset megalapozott. Az eljárás megismétlésére kötelező végzésnek megfelelően megállapította, hogy a felek között dominánsan közjogi jellegű jogviszony áll fenn. Egyrészt ezt az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: EU rendelet) szabályozza.

Másrészről pedig a kérdést az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.), továbbá az Európai Unió strukturális alapjaiból és Kohéziós Alapjából származó támogatások hazai felhasználásáért felelős intézményekről szóló 1/2004. (I. 5.) Kormányrendelet rendezi. Mindezek alapján az eljáró bíróság a felperes keresetét érdemben vizsgálta.

- [12] Az eljáró bíróság szerint az átalakulás, egyesülés, illetve szétválás fogalmát a felperes és az alperes jogviszonyában irányadó normák, az EU rendelet, az Áht., illetve a kormányrendeletek nem határozzák meg, ezért a Ptk. rendelkezései alapján kell azok tartalmát megítélni. A felperes cégkivonata alapján megállapítható, hogy a felperes esetében átalakulás, egyesülés, szétválás nem történt, a felperes esetében nem volt jogutódlás, a jogelőd és a jogutód fogalma sem értelmezhető a felperes esetében.
- [13] A bíróság álláspontja szerint a támogatási feltételek 4.2. pont f) pontját akként kell értelmezni, hogy azon termelői csoportok részére nem ítélt meg támogatás, amelyek átalakulással, egyesüléssel vagy szétválással jöttek létre, és ennek folytán a jogelőd és jogutód termelői csoporttagok létszáma legalább 90 %-ban azonos. A támogatásból való kizártságnak eszerint két konjunktív feltétele van: az egyik a társaság létrejöttének módjára vonatkozik, a másik a társaság tagjainak azonosságára. Önmagában az a körülmény, hogy két gazdasági társaság tagjai 90 %-ban azonosak, még kizáró körülménynak nem minősül, ehhez az a többletfeltétel szükséges még, hogy a kérelmet benyújtó termelői csoport átalakulással, egyesüléssel vagy szétválással jöjjön létre. Miután a felperes esetén nem volt sem átalakulás, sem egyesülés, sem szétválás, így nem áll fenn a konjunktív feltételek közül az első feltétel, azaz a felperes a támogatási feltételek 4.2. pont f) pontja alapján nem zárható ki a támogatásból. Eszerint helytálló volt a felperes hivatkozása arra, hogy az Ákr. 62. §-át, és ennek folytán a 2. § (1) bekezdését is megsértette a hatóság a döntéshozatal során.
- [14] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság az alperes határozatát az elsőfokú közigazgatási határozatra is kiterjedő hatállyal hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte. A megismételt eljárásban eszerint abból kell kiindulni, hogy a felperes megfelel a támogatási feltételek 4.2. pont f) alpontjának, és az irányító hatóságnak el kell végeznie a támogatási kérelem tartalmi értékelését.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [15] Az ügyben felülvizsgálati kérelmet az alperes nyújtott be, amelyben elsődlegesen kérte a Kúriát, hogy hozzon új határozatot, amellyel a bírósági ítéletet helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására. Indokolása szerint az elsőfokú bíróság nem rendelkezett hatáskörrel a tárgyi jogvita elbírálására. A Kp. 48. (1) bekezdés b) pontja alapján a keresetlevél visszautasításának lett volna helye. Az eljárás eszerint nem tekinthető közigazgatási pernek, ily módon pedig nem tartozik közigazgatási bíróság hatáskörébe, mivel az annak alapjául szolgáló jogviszony nem hatósági ügy, így a jogvita sem minősül közigazgatási jogvitának. Ezzel kapcsolatban az alperes utalt az Alkotmánybíróság 719/B/2011. számú határozatára. Továbbá hivatkozik arra, hogy az IH és a kifogás kapcsán az alperes által lefolytatott eljárás nem tartozik az Ákr. hatálya alá, így arra a Kp. szabályait sem lehet alkalmazni, ahogyan az uniós jogforrások sem rendelik el annak használatát, így a bíróság sem állapíthatja meg, hogy a pályázati eljárás során hozott döntés közigazgatási határozat. A kérdés, hogy Irányító Hatóság (a továbbiakban: IH) hatóságnak minősül-e vagy

sem, a Kormányrendelet alapján dönthető el, aminek alapján az IH nem minősül hatóságnak. A közigazgatási szerv ekkor polgári jogviszony alanyaként jár el. Az alperes ezen állítását számos egyedi bírói döntésre és a Kúria pénzügyi támogatásokkal kapcsolatos polgári és közigazgatási ügyek joggyakorlatát vizsgáló joggyakorlat elemző csoportja 2012. évi összefoglaló véleményére hivatkozva támasztotta alá, mely utóbbi szerint közigazgatási hatáskör csak akkor állapítható meg, ha arról jogszabály egyértelműen rendelkezik.

- [16] Az Áht. tételes rendelkezése az alperes szerint kivonja a Kp. tárgyi hatálya alól az Áht. 48. (1) bekezdés b) pontjának megfelelő támogatási jogviszonyt, azaz az Áht. lex specialisként lerontja a Kp. hatályát, hivatkozással a 3385/2018. (XII. 14.) AB határozatra is. Az alperes ebből arra következtet, hogy ha a felhívás alapján benyújtott támogatási kérelem pozitív elbírálása esetén a támogatói okirattal polgári jogi jogviszony jön létre, úgy a teljes pályázati eljárásra (már a kérelem benyújtásától) a polgári jog szabályai az irányadók. Az alperes ennek alapján további jogszabálysértésként az Ákr. 7. és 9. §-át jelölte meg.
- [17] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet terjesztett elő, amelyben kérte az elsőfokú bírósági ítélet hatályban tartását. Álláspontja szerint a bírói gyakorlat egységesnek mondható abban a kérdésben, hogy a támogatási kérelmet elutasító döntés - tehát amikor még nincs támogatási szerződés a felek között - elleni jogorvoslati lehetőségek közigazgatási útra tartoznak. Az alperes által hivatkozott bírói döntések és az általa ugyancsak hivatkozott, kúriai joggyakorlat elemző csoport véleménye is akkor mondta ki ezen jogviszonyokban a polgári jogi jelleget és arra vonatkozó jogi út alkalmazhatóságát, ha a felek között már létrejött a támogatói szerződés. Az IH támogatást elbíráló tevékenysége semmiképpen nem minősíthető egy magánjogi jogalany Ptk-n alapuló, tisztán a kötelmi jog körébe sorolható tevékenységnek.
- [18] Már magából a szervezet nevéből - „irányító hatóság” - következik a felperes szerint, hogy az alperes hatósági feladatokkal rendelkezik, másrészt, mivel az irányítás fogalma véleménye szerint köznyelvi értelemben is olyan tevékenységet jelent, ahol döntések meghozatalára kerül sor, így az IH központi államigazgatási szerv, továbbá a támogatási kérelem jóváhagyásával a hatósági jogkört gyakorol, s ekként döntése is hatósági döntésnek minősül, hivatkozással az EU rendelet 9. pontjára. Végezetül a felperes hivatkozik az Ákr. 8. § (1) és (2) bekezdéseire, mely értelmezése kapcsán azt a megállapítást teszi, hogy a jogszabályban nevesített eljárásokon kívül - melyre nem terjed ki az Ákr. hatálya - minden egyébre igen, melynek van közigazgatási hatósági jellege.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [19] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott. A Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét hatályában fenntartja, az alábbiak szerint.
- [20] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 108. § (1) bekezdése szerint a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálja felül. A bírósági eljárásban az alperes határozata a Kp. 85. § (1)-(2) bekezdései szerint a megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján kerül felülvizsgálatra.
- [21] A Kp. 85. § (3) bekezdésének b) pontja szerint a bíróság hivatalból veszi figyelembe a

közigazgatási cselekménynek az ügyben nem alkalmazandó jogszabályi rendelkezésre alapítását.

- [22] Jelen ügyben a felülvizsgálati kérelem alapján a Kúriának abban kellett döntenie, hogy az elsőfokú bíróság a vitatott támogatási jogviszony kapcsán az alperest terhelő kötelezettséget jogszabálynak megfelelően ítélte-e meg; a felek között polgári jogi vagy közigazgatási jogviszony jött-e létre.
- [23] I.
Az ügy tárgyát képező támogatási jogviszony több értelemben is vitatott az eljárás során. Egyrészt eljárásjogi szempontból, azaz annyiban, hogy közigazgatási perakadály léte vagy hiánya elbírálható-e. A Kp. 48. § (1) bekezdés d) pontja alapján ugyanis a bíróság a keresetlevelet visszautasítja, ha a felperes olyan közigazgatási tevékenység jogszerűségét vitatja, amelynek vizsgálatát törvény kizárja.
- [24] A jogerős ítéletet meghozó elsőfokú bíróságnak megismételt eljárásban a megelőző eljárás másodfokú végzésének megfelelően kellett eljárnia, azaz a Kp. 48. § (1) bekezdés d) pontja szerinti közigazgatási perakadályt kellett vizsgálnia.
- [25] Az alperes ugyanakkor e végzést a Kp. 48. § (1) bekezdés b) pontját illetően a Kp. 115. §. (1) bekezdése alapján nem támadhatta felülvizsgálattal. Igényét a jogerős ítélettel szemben benyújtott kérelme keretében terjeszthette elő, azaz jelen eljárásban. A Kúria szerint viszont az a jogalkalmazási érvelés, miszerint a Kormányrendelet utalószabály hiányában kizárná az Ákr., illetőleg a Kp. alkalmazhatóságát, már csak jogforrási okokból sem állhatja meg a helyét. Ez a hivatkozás tehát az érdemi (közigazgatási eljárás keretében történő) vizsgálatnak nem lehet akadály.
- [26] A jogerős ítéletet hozó bíróság a másodfokú bíróság hatályon kívül helyező végzésére figyelemmel elsődlegesen a Kp. 48. § (1) bekezdés d) pontja szerinti közigazgatási perakadály fennállását vizsgálta. A Kp. 48. § (1) bekezdés d) pontja kimondja, hogy csak abban az esetben lehet a keresetlevelet visszautasítani, ha törvény zárja ki a közigazgatási tevékenység jogszerűségének vizsgálatát. A felek jogviszonyát ugyanakkor túlnyomó részt uniós normák, illetve kormányrendeletek szabályozzák, továbbá az Áht. sem tartalmaz kizáró rendelkezést, ezért a bíróság alapos okkal rögzíthette, hogy a Kp. 48. § (1) bekezdés d) pontja szerinti pergátló akadályt nem talált.
- [27] II.
A jogi probléma érdemét illetően ezek után kérdés, hogy milyen természetű közigazgatási jogvitára tartozik annak az elbírálása, hogy fennállt-e a felperes tekintetében kizáró ok a támogatás megítélésére nézve.
- [28] Az Ákr. 7. §-a a közigazgatási hatósági ügy fogalmát a következőképpen határozza meg. Az (1) bekezdés szerint a hatóság eljárása során az e törvény hatálya alá tartozó közigazgatási hatósági ügyben és a hatósági ellenőrzés során az Ákr. rendelkezéseit alkalmazza. A (2) bekezdés szerint az Ákr. alkalmazásában ügy az, amelynek intézése során a hatóság döntésével az ügyfél jogát vagy kötelezettségét megállapítja, jogvitáját eldönti, jogsértését megállapítja, tény, állapotot, adatot (a továbbiakban együtt: adat) igazol vagy nyilvántartást vezet, illetve az ezeket érintő döntését érvényesíti.

- [29] Az Ákr. 9. §-a szerint a törvény alkalmazásában (közigazgatási) hatóság az a szerv, szervezet vagy személy, amelyet (akit) törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben önkormányzati rendelet hatósági hatáskör gyakorlására jogosít fel vagy jogszabály hatósági hatáskör gyakorlására jelöl ki. A hatóságtól a hatáskörébe tartozó ügy nem vonható el, illetve abban jogszabály szerint eljárni köteles.
- [30] A Kúria a Kpkf.VI.39.649/2020/2. számú döntésében [25]-[28] bekezdéseiben rögzítette, hogy a Kp. a közigazgatási szervek törvényi fogalmának megadásakor az Ákr.-nél pontosabb és egyértelműbb. A Kp. 4. § (7) bekezdés 1. pont a)-c) alpontjai a közigazgatási szervezetrendszerbe tartozó államigazgatási és helyi önkormányzati szerveket nevesítik. Ezek alkotják a végrehajtó hatalom részét képező, kifejezetten az állam szakigazgatási feladatainak megvalósítására létrehozott szervezetrendszert. A Kúria a hivatkozott ügyben továbbá kiemeli, hogy az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 123. cikk (1) bekezdése rendelkezik az irányító hatóság kijelöléséről, amely lehetővé teszi nemzeti, regionális vagy helyi közigazgatási hatóság vagy szerv, illetve magántestület kijelölését is. Hasonló értelmű a Kpkf.VI.39.655/2020/2. számú döntés is. Mindezek alapján a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 2. § (2) bekezdés c) pontja, 19. § (1) bekezdése értelmében az IH, az benyújtóközigazgatási szerv, központi kormányzati igazgatási szerv. Az IH a Kp. 4. § (7) bekezdés 1. pont a) alpontja szerinti közigazgatási szervnek minősül.
- [31] Az ügy tárgyát képező támogatási jogviszonyban a közigazgatási hatóság jogalanyiségének tartalmát az Áht. VI. fejezete tartalmazza. A 48. § (1) bekezdésének a) és b) pontja itt rögzíti, hogy az államháztartás alrendszerei terhére támogatás vagy közigazgatási hatósági határozattal, vagy hatósági szerződéssel, vagy támogatói okirattal vagy támogatási szerződéssel jogszabály vagy eredeti döntés alapján pályázati úton, vagy pályázati rendszeren kívül nyújtható. Ugyanezen jogszabály 48/A. § (1) bekezdése alapján a 48. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti közigazgatási jogi jogviszonyban és a 48. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti polgári jogi jogviszonyban a támogatás nyújtására a kedvezményezett pedig a kötelezettség teljesítésére köteles. Az Áht. 48/A. § (2) bekezdése pedig polgári jogi jogviszonyként kezeli a perben is érintett támogatási kérelemmel és támogatói okirattal létrejövő szerződést.
- [32] A Kp. 4. §-a meghatározza a közigazgatási jogvita fogalmát. Ezzel összefüggésben a Kúria a következőkre mutat rá. Hivatkozással a Kúria Kpk. IV. 39.341/2020/3. számú hasonló jogkérdésben hozott végzésére megállapítható, hogy a támogatási kérelmet elutasító egyedi döntést az alperes közigazgatási szerv hozta meg, a mezőgazdasági támogatási jogviszonyt a közigazgatási jog szabályozza és az a felperes jogi helyzetének megváltoztatására irányult, azaz a felek között tartalmában közigazgatási jogviszony keletkezett. A felperes kérelme tárgyában nem jött létre polgári jogi jogviszony (nem jött létre támogatói okirat vagy hatósági szerződés), így az Áht. 48. § (1) bekezdését és a 48/A. § (1) bekezdését nem lehet lex specialisként kezelni a Kp.-hez képest.
- [33] Az Áht. idézett szabályozása alapján különbséget kell tenni a támogatási szerződés

megkötése előtti és utáni időszak között. A támogatási szerződés megkötése előtti időszak, vagyis a támogatásról való döntés közigazgatási jogviszony, és ezért az ezzel kapcsolatos jogviták a közigazgatási eljárásra tartoznak, a mezőgazdasági támogatások vonatkozásában külön is figyelemmel a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvényre.

- [34] Ha támogatási szerződés jön létre, akkor a szerződést illetően, figyelemmel viszont az Áht. szabályozására, polgári jogi viszonyról kell beszélni. A jogvédelem ekkor polgári eljárás keretében érvényesül, ami nem mond ellent, hanem éppenséggel megfelel, az alperes által citált 3385/2018. (XII. 14.) AB határozatnak. Továbbá ezt a gyakorlatot erősítették meg a Kúria már idézett Kpkf.VI.39.649/2020/2., Kpkf.VI.39.655/2020/2. számú döntései is, melyek rögzítik, hogy a jelenlegi bírói gyakorlat is különbséget tesz aközött, hogy a támogatási kérelemmel kapcsolatos jogvita a támogatási szerződés megkötése előtti szakaszban, vagy a támogatási szerződés megkötését követően, revízió eredményeként keletkezik. Jelentőséget tulajdonít annak is, hogy a jogvita konkrétan milyen jogviszonyra, egyedi jellemzőkre vonatkozik. A támogatási szerződés megkötését megelőző szakaszban jellemzően közigazgatási jogviszonyokról, míg a megkötését követően alapvetően polgári jogi jogviszonyokról beszélhetünk.
- [35] A Kúria annyiban egyetért az alperessel, hogy a már létrejött szerződés, noha részben közigazgatási jogviszonyt is keletkeztet, külön jogszabályi felhatalmazás nélkül sem hatósági szerződésnek, sem közigazgatási szerződésnek nem minősülhet. Ez következik az előbbieken kívül a Kp. 4. § (7) bekezdés 2. pontja szerinti, közigazgatási szerződésre vonatkozó meghatározásából is.
- [36] Az alperes által ugyancsak hivatkozott, az Alkotmánybíróság 719/B/2011. számú határozata az ügyben ugyanakkor nem alkalmazható, hiszen egészen más jogi környezetben született (az Ákr., illetve a Kp. hatályba lépése előtt).
- [37] III.
A további érdemi kérdés a támogatási jogosultság megítélésének tartalmi szempontjának meghatározása. Az alperes szerint nem ítéltető meg támogatás a felperes javára miután átalakulással, egyesüléssel vagy szétválással létrejövő termelői csoport, amely esetében jogelőd és jogutód termelői csoport tagjainak létszáma legalább 90 %-ban azonosnak bizonyult.
- [38] A Kúria a jogerős ítélet indokolásával egyezően állapítja meg, hogy a támogatásból való kizártságnak két konjunktív feltétele van, melyek közül az egyik, a létrejövétel meghatározott módja nem áll fenn, így irreleváns az, hogy a második feltétel fennáll-e, vagyis nincs jelentősége annak, hogy tagság hány százaléka volt tagja más támogatott termelői csoportnak is.
- [39] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg azt is, hogy a megelőző közigazgatási eljárásban a kérelem tartalmi értékelésére nem került sor, azt formai szempontok alapján utasították el, a bíróság pedig a közigazgatási hatóság helyett az ügy érdemében nem foglalhat állást. Minderre tekintettel a bíróság az elsőfokú közigazgatási határozatra kiterjedő hatállyal történő hatályon kívül helyezésről rendelkezett, és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte.

- [40] A Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 121. § (2) bekezdése alapján hatályában fenntartotta azzal, hogy az alperesnek az ismételten elrendelt új eljárásban az elsőfokú bíróság által meghatározott iránymutatás szerint érdemben kell vizsgálnia a pályázati feltételek alapján és a vonatkozó jogszabály alapján a felperesnek a támogatási szerződés kötése iránti igényét.

Záró rész

- [41] Az alperes a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 107. § (1) bekezdése szerint tárgyalás tartását kérte, ezért a Kúria ennek megfelelő eljárásban hozott döntést.
- [42] A felperesnél a felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltség viselésére a pervesztesnek minősülő alperes köteles a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 83. §-a szerint.
- [43] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés a) pontja alapján személyes illetékmentességben részesül. Erre tekintettel a tárgyi illetékfeljegyzési jog alapján le nem rótt, az Itv. 50. § (1) bekezdése szerinti mértékű, a 39. § (3) bekezdés d) pontja alapján számított és a 62. § (1) bekezdés h) pontja értelmében feljegyzett felülvizsgálati eljárási illeték, a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése és 102. § és (6) bekezdései alapján, az állam terhén marad.
- [44] Az ítélet ellen a felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2020. december 1.

Dr. Balogh Zsolt sk. a tanács elnöke, **Dr. Horváth Tamás sk. előadó bíró,**

Dr. Varga Zs. sk. András bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő